

Сила духу - не просто слова! Сила духу - це правда жива!

СИЛА ДУХУ

Видається з вересня 2003 року
19 травня 2026 року

Всеукраїнська організація
«СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

№ 20 (1072)

Від локальної організації до світових форумів: інклюзія в Україні

Чи можна вірити в магію чисел? Таке запитання інколи ставлять перед собою люди, особливо коли є якась невизначеність чи хочеться отримати підтримку своїм рішенням. Мені інколи, ще в юні роки, доводилося звертатися до нумерології, але істини в цьому не знайшов. Хоча, деякі асоціації виникають і тепер.

Колись я один рік і три місяці реєстрував обласну організацію людей з інвалідністю. Це не три дні, як зараз, або навіть миттєво онлайн. Зареєстрував 13 березня. Це кардинально змінило увесь життєвий розклад.

Зараз на 13 травня було отримано запрошення від японських колег із пропозицією виступити в рамках підготовки до Азійського регіонального форуму, що проходить в Токіо у 2027 році. Цікаво, що для проведення форуму вони збирають інформацію з усіх континентів. Вже були Азія та Океанія, після Європи настане черга Африки і потім Південної та Північної Америки.

Від Європи було визначено 5 спікерів, які мали в дуже короткий строк розповісти про інклюзію в їх країнах та перспективи розвитку міжнародних

відносин згідно статті 32 Конвенції про права осіб з інвалідністю. Я з цікавістю слухав як Калоян Камелов, технічний офіцер Всесвітньої організації охорони здоров'я зі Швейцарії розповідав про спеціальну програму щодо людей з інвалідністю. Презентація була насичена і цікава, але найбільше мені запам'ятався файл, який демонстрував, що кожен шоста людина на планеті має інвалідність!

По своїй роботі я бачу таких людей частіше і тому моя думка суб'єктивна, а тут дізнався, яка вражаюча статистика по всій планеті! І тому виступ членкині Європарламенту Катрін Лангензіпен був для мене цікавий тим, що там теж приділяється потужна увага до вирішення проблем

Продовження на наступній сторінці

Анонс

2 стор.

Акцизний податок: які пільги для осіб з інвалідністю

3 стор.

Кабмін унормував нарахування «дитячих» виплат через єдиний спецрахунок

4 стор.

На Полтавщині делегація ЮНІСЕФ ознайомилася з роботою простору «Барнахус»

5-6 стор.

Оновлено перелік типів об'єктів, які підлягають моніторингу та оцінці ступеня безбар'єрності у 2026 році

6-7 стор.

Тренінг з політичного лідерства для жінок з інвалідністю

КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Передплата на незалежну українську газету «Сила духу» триває протягом всього року!

Всеукраїнська газета «Сила духу» - друг, порадник та консультант людей з інвалідністю та усіх небайдужих.

На сторінках видання розглядаються питання соціального та юридичного захисту, працевлаштування та освіти, реабілітації та дозвілля людей з інвалідністю. А ще - поради психологів, кухарів, та астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

Читайте нас!

Передплачуйте нас!

РАЗОМ МИ СИЛА!

ORGANIZED BY PIP GLOBAL HEADQUARTERS

PIP ONLINE MEETING Europe Alliance

MAY 13, 2026 (WED)

10:00 AM ICELAND / UNITED KINGDOM
12:00 PM GENEVA (SWITZERLAND) / GERMANY / AUSTRIA / FRANCE / ITALY / SPAIN / BELGIUM / NETHERLANDS / KOSOVO
1:00 PM UKRAINE / GREECE / ROMANIA / TURKEY

pip@inclusion-company.com
<https://peaceinclusionpiece.com/english>

Key stakeholders advancing inclusion worldwide

KALOYAN KAMENOV
Technical Officer
Disability Programme,
World Health
Organization (WHO)

KATRIN LANGENSIEPEN
Member of the European
Parliament

BUJAR KADRIU
Executive Director
Kosovo Disability Forum

ROBERT SCHWARZ
President
Inclusive Sports Network
(ISN)

SERGIY CHUMAK
Chairman
Poltava Regional Branch
Disabled People Union of
Ukraine

THEME
From Practice
to Action:
Accelerating
Global Inclusion

ABOUT THE MEETING
For civil society
organizations, policymakers,
advocates, and partners
across Europe

PARTICIPATION
Online (Zoom)
Free of Charge
Registration Required

REGISTRATION
QR CODE

Початок на попередній сторінці

людей з інвалідністю. Я був широко зворушений, що вона кілька разів згадала про Україну та висловила нам свою підтримку.

Виконавчий директор Форуму людей з інвалідністю Буяр Кадрів із Косово розповів про особливості їх роботи щодо допомоги людям з інвалідністю в малій європейській країні. Інформації було не багато, бо довго налагоджували переклад з албанської на англійську.

А Роберт Шварц, президент Інклюзивної мережі спорту, із Австрії був нестримний у озвученні своєї презентації, що пропагувала нові види адаптаційного спорту для людей з інвалідністю різних нозологій. І, хоч він вклався у свої вісім хвилин, відчувалося, що йому є про що говорити ще. Як спортсмен, я дуже добре його розумів.

Я теж мав непросте завдання – вкласти усе у 8 хвилин, та я багато чого встиг

сказати, адже з текстом мені допомагав наш відомий юрист Денис Сухотін. Я відразу ж окреслив усі виклики, що принесла нам війна, що ми маємо додаткову увагу спрямовувати на нових людей з інвалідністю, не забуваючи про тих, хто її мав до цього часу.

У нас є колосальний досвід виживання в умовах війни і ризиків. Але ми потребуємо нових змін і підходів до вирішення проблем людей з інвалідністю. І ми відкриті до співпраці. Готові ділитися своїм досвідом, та ще більше хочемо навчитися.

Ми – це керівники організацій осіб з інвалідністю, що мешкають не в столиці. Ми хочемо, щоб наш міжнародний досвід зростав не залежно від місця нашого проживання і давав нам змогу посилювати наші організації і перед владою, і для членів нашої організації. Не всі можуть бути провідниками нових ідей. І треба, щоб саме таким лідерам середньої ланки в Україні була увага міжнародної

спільноти.

Хотілося мені ще розказати про 13 років успішної роботи із організацією з Німеччини, яку очолює Ханні Россек, але цей заготовлений текст був на 13 хвилин і довелося скорочувати виступ до 8-ми, бо вісімка, як відомо, означає символ вічності.

Я маю мрії та щирі сподівання, що увесь цей процес затіяний організацією PEACE INCLUSION PIECE (PIP) буде виконаний. Сама назва організації свідчить про витонченість японського підходу – знайти таке поєднання двох слів англійською, що відрізняються тільки одним знаком і в той же час так точно і об'ємно передати всю глибину питання підходу до справи.

Знавці мов зможуть оцінити цей мовний шедевр, а в мене є сподівання, що це саме той корабель який попливе через бурі та змінить в Україні життєвий розклад.

Сергій ЧУМАК,
голова **ПОО ВО СОІУ**

Акцизний податок: які пільги передбачені для осіб з інвалідністю

У Головному управлінні ДПС у Полтавській області повідомляють, що Податковим кодексом України передбачені окремі пільги зі сплати акцизного податку для осіб з інвалідністю.

Звільняються від оподаткування акцизним податком:

- операції з реалізації легкових автомобілів для осіб з інвалідністю, у тому числі дітей з інвалідністю (п.п. 213.3.1 п.213.3 ст.213 ПКУ), якщо їх вартість оплачено за рахунок коштів:

- державного або місцевих бюджетів;
- фондів загальнообов'язкового державного страхування.
- операції з ввезення на митну територію України підакцизних товарів (крім алкоголю та тютюнових виробів) у вигляді міжнародної технічної (надається відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України) або гуманітарної допомоги (п.п. 213.3.9 п. 213.3 ст. 213 ПКУ).

Згідно із Законом України №1192-XIV «Про гуманітарну допомогу» до гуманітарної допомоги не належать підакцизні товари, крім:

- транспортних засобів для перевезення понад 8 осіб, а також спеціально обладнаних автомобілів для перевезення осіб з інвалідністю з ураженням опорно-рухового апарату;
- такі транспортні засоби мають бути передані у користування установам соціального захисту населення, громадським об'єднанням осіб з інвалідністю, підприємствам та організаціям, заснованим ними, а також громадським організаціям та іншим об'єднанням ветеранів війни.

Отже, якщо автомобіль, обладнаний для перевезення осіб з інвалідністю з ураженням опорно-рухового апарату, визнано гуманітарною допомогою відповідно до Закону № 1192-XIV, його ввезення на митну територію України не оподатковується акцизним податком.

ДПС рекомендує громадським організаціям, благодійним фондам та соціальним установам заздалегідь оформлювати документи для підтвердження статусу гуманітарної допомоги, щоб скористатися податковими пільгами у повному обсязі.

Головне управління ДПС у Полтавській області

Кабмін унормував нарахування «дитячих» виплат через єдиний спецрахунок, розширив категорії витрат та строки використання

Виплати за цільовими державними програмами підтримки родин з дітьми можна буде отримувати на спеціальний рахунок «Дія.Картки». Також розширюється перелік доступних категорій для оплати, а строк використання коштів більше не обмежуватиметься.

Зокрема, Постановою Уряду запроваджується єдиний спецрахунок для цільових видів «дитячих» виплат – допомоги для догляду за дитиною до одного року, «єЯсла», «Пакунок малюка» та «Пакунок школяра».

Спеціальний рахунок «Дія.Картка» можна буде відкрити ще до подання заяви – в застосунку обраного банку.

Якщо людина після цього подає заяву на допомогу по догляду за дитиною до 1 року або «єЯсла» — у ЦНАПі, територіальній громаді чи органі Пенсійного фонду — Єдина інформаційна система соціальної сфери Мінсоцполітики автоматично підтягне вже відкритий спецрахунок «Дія.Картка» за лічені секунди.

Якщо ж людина не відкрила спецрахунок «Дія.Картка» заздалегідь, під час подання заяви Єдина система сформує QR-код. За ним можна буде швидко перейти до відкриття «Дія.Картки», завершити подання заяви та отримати виплату значно швидше.

Ті, хто бажає отримувати виплати не через «Дія.Картку», а через Ощадбанк – спецрахунки створюватимуть після звернення до Пенсійного фонду України, ЦНАП або уповноважених посадових осіб територіальних громад – за вже існуючим механізмом.

До того ж, спецрахунки відкриті в Ощадбанку до – залишаються діючими.

Єдині МСС-коди для цільових «дитячих» виплат. Також Уряд уніфікував перелік дозволених напрямів використання коштів (МСС-кодів) для всіх цільових видів «дитячих» виплат. Відтепер допомогу для догляду за дитиною до одного року, «єЯсла», «Пакунок малюка» та «Пакунок школяра» можна використати за такими єдиними МСС-кодами:

- Служба швидкої допомоги - 4119
- Книги, періодичні видання та газети - 5192
- Магазины, що торгують зі зниженими цінами - 5310

- Бакалійні магазини, супермаркети - 5411
- Продаж молочних продуктів в роздріб - 5451
- Спеціалізовані продовольчі магазини - 5499
- Дитячий одяг - 5641
- Сімейний одяг - 5651
- Взуттєві магазини: спеціалізоване дитяче взуття - 5661
- Продаж електронного обладнання - 5732
- Аптеки - 5912
- Магазины спорттоварів - 5941
- Книжкові магазини - 5942
- Магазины канцтоварів, офісного та шкільного приладдя - 5943
- Магазины іграшок - 5945
- Масажний кабінет - 7297
- Музеї та виставки - 7991
- Парки атракціонів, цирки, карнавали, дитячі розважальні центри в торговельно-розважальних центрах - 7996
- Спортивні клуби, абонементи до спортивних залів - 7997
- Акваріуми, дельфінарії, звіринці та морські парки - 7998
- Лікарі (загальна практика) - 8011
- Лікарі-остеопати - 8031
- Оптометристи, офтальмологи - 8042
- Оптика, оптичні товари та окуляри - 8043
- Ортопеди - 8049
- Догляд і засоби персонального обслуговування - 8050
- Лікарні - 8062
- Практикуючі лікарі, медичні послуги, ніде раніше не класифіковані - 8099
- Освітні послуги, що не віднесені до інших категорій - 8299
- Послуги догляду за дітьми - 8351

Це дозволить батькам спрямувати кошти на ті потреби дитини, які є першочерговими в конкретний момент.

Вдосконалено терміни використання. Також удосконалено підходи до строків використання державної допомоги. Відтепер кошти цільових «дитячих» виплат не матимуть обмеженого терміну використання, що дозволить сім'ям більш гнучко планувати власні витрати відповідно до потреб дитини.

Про можливість відкриття спецрахунку «Дія.Картка» буде найближчим часом поінформовано спільно з Міністерством цифрової трансформації України. Відкриті з 1 січня 2026 р/рахунки залишаються дійсними, на них й надалі будуть надходити кошти. Наразі ж ми працюємо, аби якнайшвидше запустити ще більше «дитячих» виплат у Дії.

Нагадаємо, 1 січня 2026 р. набрав чинності Закон щодо підтримки сімей з дітьми, який суттєво оновлює систему виплат від періоду вагітності до зарахування дитини школи.

5 лютого 2026 року Кабмін удосконалив механізм виплат допомоги сім'ям з дітьми, розширивши можливості подання заяв через ЦНАПи та уповноважених осіб територіальних громад.

Пресслужба Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України

ІНФОРМУЄ директорка Департаменту соцзахисту населення
Полтавської ОДА Людмила КОРНІЄНКО

На Полтавщині делегація ЮНІСЕФ ознайомила з роботою простору «Барнахус»

Полтавщину з робочим візитом відвідала делегація Представництва ЮНІСЕФ в Україні на чолі з керівницею офісу ЮНІСЕФ у Харкові Джинан Рамадан. У межах візиту представники організації відвідали простір «Барнахус».

Центр захисту та підтримки дітей, які постраждали від насильства або стали свідками таких злочинів, функціонує на Полтавщині за моделлю «Барнахус». Це безпечний та дружній простір, де діти можуть отримати комплексну допомогу.

У центрі працює мультидисциплінарна команда, до якої входять психологи, соціальні працівники та координатор. До роботи також залучають представників прокуратури, поліції, суду та служб у справах дітей.

«Сьогодні особливо важливо створювати для дітей безпечні умови, де вони можуть отримати необхідну підтримку без додаткового психологічного травмування. Модель «Барнахус»

дозволяє об'єднати роботу всіх профільних служб і забезпечити комплексний підхід до захисту прав дитини. Це не декларативна допомога, а конкретний механізм підтримки дітей, які пережили складні життєві обставини», – зазначив заступник начальника Полтавської ОВА Євген Кончаковський.

У центрі дітям надають соціальну, психологічну, правову та, за потреби, медичну допомогу. Діяльність «Барнахусу» відповідає критеріям надання соціальних послуг у сфері кризової підтримки та соціального захисту дітей.

Також гості ознайомились і з роботою Навчально-тренінгового центру соціальної роботи, на базі якого на постійній основі проводять заходи з підвищення кваліфікації надавачів соціальних послуг, а також підготовка кандидатів у батьки сімейних форм виховання. Спільно з UNICEF обговорили перспективи створення Обласного багатофункціонального простору соціальної підтримки сімей з дітьми на основі Центру матері та дитини.

Ініціатива дозволить запровадити додатковий інструментарій соціальної підтримки, а саме: «Школа відповідального батьківства», «Школа молодих/неповнолітніх мам», створення регіональний ресурсний центр для організації навчання/стажування працівників соціальної сфери, а також оновлення/розробка нових протоколів/порядків взаємодії всіх суб'єктів залучених до ведення випадку з акцентом на комплексний підхід у визначенні потреб сім'ї, розробка «дорожньої карти» підтримки матері з дитиною для міжмуніципального рівня.

У Полтавській ОВА наголошують, що розвиток системи захисту дітей та співпраця з міжнародними партнерами залишаються важливими напрямками роботи.

РОЗ'ЯСНЕННЯ НСЗУ

#Доступні_ліки

З 4 травня до Переліку препаратів за програмою реімбурсації «Доступні ліки» додано оригінальні інноваційні лікарські засоби для лікування серцево-судинних захворювань (у тому числі для профілактики інсультів і тромбозів), препарати для пацієнтів із цукровим діабетом 2 типу, а також нові комбіновані препарати для лікування хронічних обструктивних захворювань легень.

Завдяки цьому оновленню пацієнти з хронічними захворюваннями, які потребують тривалого лікування та безперервної терапії, отримали ширший доступ до сучасних лікарських засобів.

Пацієнти вже активно користуються новими можливостями програми. Лише за перший тиждень роботи оновленого Переліку лікарі виписали майже 85 тисяч електронних рецептів на нові препарати.

Серед лікарських засобів, які демонструють високу затребуваність, препарати з такими діючими речовинами:

- аторвастатин — понад 24 тис. виписаних рецептів;
- ривароксабан > 13 тис.;
- апіксабан > 11 тис.;
- дапагліфлозин > 9 тис.;
- емпагліфлозин > 7 тис. рецептів.

Серед регіонів-лідерів за кількістю виписаних та погашених рецептів:

- Дніпропетровська область — 7152 виписаних е-Рецептів;
- м. Київ — 6136;
- Львівська область — 5841;
- Вінницька область — 5174 ;
- Київська область — 4933.

Як скористатися програмою «Доступні ліки»:

1. Звернутися до свого сімейного або лікуючого лікаря.
2. Отримати електронний рецепт.
3. Забрати ліки в аптеці, яка працює за програмою. Наразі їх — 17 439 по всій Україні.

РОЗ'ЯСНЕННЯ НСЗУ

17 травня - Всесвітній день боротьби з артеріальною гіпертензією

Це важлива нагода нагадати про захворювання, яке є однією з головних причин тяжких серцево-судинних захворювань — інфарктів та інсультів.

Артеріальна гіпертензія — це хронічне захворювання, при якому показники артеріального тиску стабільно підвищені. Головна небезпека хвороби полягає у її безсимптомному перебігу. Пацієнт може роками не відчувати погіршення самопочуття, однак відсутність контролю та систематичного лікування призводить до незворотного ураження так званих органів-мішеней: серця, судин, головного мозку та нирок.

Єдиний достовірний спосіб вчасно виявити захворювання та запобігти ускладненням — регулярне вимірювання артеріального тиску та своєчасне звернення до лікаря.

Національна служба здоров'я України нагадує: для ефективного контролю хвороби потрібна не лише зміна способу життя, а й безперервна терапія. Доступ до необхідних обстежень та ліків гарантований пацієнтам у межах Програми медичних гарантій.

Масштаби допомоги у 2026 р. Програма реімбурсації «Доступні ліки» продовжує залишатися надійною опорою для українців. Лише з початку 2026 р. (станом на 11 травня) лікарі вже виписали понад 3,8 млн електронних рецептів на лікарські засоби для лікування серцево-судинних та цереброваскулярних захворювань (у т.ч. для профілактики інфарктів та інсультів). З них понад 3,2 млн рецептів пацієнти вже успішно погасили в аптеках та отримали свої ліки. Мільйони громадян обирають системне лікування замість самолікування.

Що пацієнт отримує безплатно на «первинці»? Ваш шлях до здорового серця починається з візиту до сімейного лікаря, терапевта або педіатра, з яким укладено декларацію. Якщо ви ще не маєте укладеної декларації,

нагадуємо: обрати фахівця можна в будь-якому медзакладі, що співпрацює з НСЗУ, незалежно від місця вашого проживання чи реєстрації. У межах пакета первинної медичної допомоги пацієнт має право на:

- регулярне вимірювання артеріального тиску;
- електрокардіограму (ЕКГ);
- оцінку загального серцево-судинного ризику за шкалою SCORE;
- аналіз крові на рівень глюкози та загального холестерину.

Як отримати «Доступні ліки»? Якщо лікар встановив діагноз «Артеріальна гіпертензія» та призначив медикаментозне лікування, ви можете отримувати препарати, які визначені у програмі реімбурсації «Доступні ліки», безоплатно або з частковою доплатою.

265 лікарських засобів для лікування серцево-судинних та цереброваскулярних захворювань (у т.ч. для профілактики інфарктів та інсультів) наразі включено до програми реімбурсації.

Електронний рецепт — це ваш ключ до лікування. Його може виписати не лише кардіолог, а й сімейний лікар.

Аптека-учасниця. Отримати ліки можна в будь-якій аптеці, яка має договір із НСЗУ (шукайте наліпку «Доступні ліки»).

Де знайти найближчу аптеку?

- Зателефонуйте до контакт-центру НСЗУ за номером 16-77. Оператор допоможе знайти адресу найближчого пункту відпуску ліків.

- Скористайтесь дашбордом на сайті НСЗУ «Електронна карта місць відпуску лікарських засобів за електронним рецептом».

СЬОГОДЕННЯ

Оновлено перелік типів об'єктів, які підлягають моніторингу та оцінці ступеня безбар'єрності у 2026 році

Мінрозвитку щороку проводить моніторинг та оцінку ступеня безбар'єрності будівель і споруд. Такий моніторинг дає змогу отримати реальну картину про доступність середовища для всіх громадян, особливо для осіб з інвалідністю, сімей з дітьми, людей старшого віку та інших маломобільних груп населення.

Цьогоріч Мінрозвитку спільно з ГО, що представляють інтереси осіб з інвалідністю, розширило перелік типів об'єктів, які підлягають моніторингу у 2026р.

Основним нововведенням у моніторингу 2026 року є оцінка, зокрема обстеження багатоквартирних житлових будівель, готелів, ресторанів, АЗС та інших об'єктів бізнесу, що надають послуги населенню.

«Щорічний моніторинг безбар'єрності — це не просто перевірка окремих об'єктів, а інструмент, який дозволяє громадам бачити реальний стан доступності середовища та планувати подальші зміни на основі даних. Саме результати моніторингу формують основу для ухвалення рішень щодо розвитку безбар'єрних маршрутів, модернізації громадських просторів та підвищення доступності послуг для людей. Ключову роль у цьому процесі відіграють громади — від їхньої активності та готовності працювати з результатами моніторингу залежатимуть темпи створення безбар'єрного простору в Україні. Водночас процес став більш відкритим і цифровізованим.

Продовження на наступній сторінці

Початок на попередній сторінці

Результати обстежень відображаються на Інтерактивній Mapі безбар'єрності, створеній у співпраці з ЛУН Місто. Сьогодні на mapі вже нанесено понад 70 тисяч об'єктів, за результатами минулорічного моніторингу та понад 2 тисячі локацій безбар'єрних маршрутів», — зазначила заступниця міністра розвитку громад та територій Наталія Козловська.

Повний перелік моніторингу 2026 року:

I. Громадські будівлі

- заклади охорони здоров'я (у т.ч. «реабілітаційні відділення»);
- заклади освіти (зклади дошкільної освіти, зокрема спеціальні; заклади середньої освіти; - заклади професійної та професійно-технічної освіти; заклади вищої освіти);
- центри надання адміністративних послуг (ЦНАП);
- центри зайнятості;
- ветеранські простори;
- будівлі надавачів соціальних послуг та соціального захисту;
- заклади культури (кінотеатри, театри, бібліотеки, музеї, будинки культури);
- об'єкти спортивної інфраструктури (стадіони, спорткомплекси тощо);
- молодіжні простори та центри;
- центри життєстійкості;
- центри ментального здоров'я.

II. Житлові будівлі

- багатоквартирні житлові будинки;
- будівлі для тимчасового проживання ВПО та евакуйованих осіб (модульні містечка, гуртожитки тощо);
- готелі.

III. Будівлі і споруди сфери послуг

- банки;
- поштові відділення;

- супермаркети та магазини;
- кафе, ресторани;
- АЗС;
- аптеки;
- заклади догляду та краси;
- торгово-розважальні центри (ТРЦ).

IV. Об'єкти транспортної інфраструктури

- автовокзали;
- автостанції;
- залізничні вокзали;
- залізничні станції.

V. Вулиці та дороги

- вулиці, що входять до проєктів «безбар'єрні маршрути» у населених пунктах;
- вулиці, що ведуть до закладів охорони здоров'я; вулиці, що ведуть до закладів освіти;
- дороги державного значення, що проходять через населені пункти.

VI. Зупинки громадського транспорту

- зупинки (автобус, тролейбус, маршрутне таксі);
- зупинки трамваю.

VII. Об'єкти благоустрою:

- площі;
- парки та сквери;
- ботанічні сади;
- зоопарки;
- дитячі майданчики (у т.ч. інклюзивні).

Моніторинг проводиться з 1 червня до 31 серпня у всіх громадах, окрім тих, що розташовані на тимчасово окупованих територіях (ТОТ) або у яких тривають бойові дії.

Нагадуємо представникам місцевої влади, що всі відповідні об'єкти мають бути нанесені на Mapу безбар'єрності протягом червня-серпня 2026 р. (або актуалізована їх оцінка ступеня безбар'єрності).

ТОЧКА ЗОРУ

Тренінг з політичного лідерства для жінок з інвалідністю

Днями у Києві відбувся перший тренінг з політичного лідерства для жінок з інвалідністю в межах програми She Leads Ukraine, яку реалізує ООН Жінки в Україні. Участь у цьому навчанні взяли 25 жінок з інвалідністю з різних куточків України.

Це були кілька днів дуже чесних і сильних розмов — про участь, видимість, вплив, право бути почутою та право бути частиною ухвалення рішень.

Під час зустрічі ми говорили про те, яким є сучасне лідерство. І для мене дуже важливо було сказати: лідерство — це не гучний голос і не ідеальність. Лідерство — це здатність бачити трохи далі за інших і не боятися відкривати цю дорогу.

Особливо сьогодні — у світі, який змінюється швидше, ніж інструкції до життя та користування цим світом.

І особливо для жінок та дівчат з інвалідністю, адже дуже часто їхні рішучість, стійкість і лідерство народжується саме з досвіду подолання бар'єрів. А це формує надзвичайно важливе для відповідального лідерства — глибоке розуміння цінності людської гідності.

Говорили про те, що сучасна лідерка має вміти бачити не лише проблему, а й образ майбутнього. Ставити собі питання: «Який світ я хочу створити навколо себе?» Бо люди йдуть не лише за впевненістю. Люди йдуть за сенсом, який їм відгукується.

Окремо говорили про комунікацію. Сьогодні недостатньо мати хороші ідеї — важливо вміти говорити так, щоб тебе почули різні люди: команда,

ТОЧКА ЗОРУ

громада, держава, бізнес, міжнародні партнери, молодь, люди з різним досвідом і різними способами комунікації. Комунікація — це не просто “гарно говорити”. Це про вміння будувати довіру.

Ще одна важлива тема — соціальні зв’язки. Великі зміни не створюються наодинці. Лідерка — це людина, яка вміє об’єднувати людей, ідеї, спільноти та можливості. Іноді одна розмова або одна підтримка змінюють більше, ніж десятки офіційних листів.

Також багато говорили про навчання. Сьогодні світ уже неможливо “вивчити раз і назавжди”. І сила не в тому, щоб знати все, а в тому, щоб не боятися сказати: «Я цього ще не знаю, але я готова навчитися».

І дуже важливо — ділитися знаннями далі. Справжня лідерка не накопичує силу лише для себе. Вона підтримує інших, відкриває двері, пояснює, допомагає повірити у власні можливості. Бо справжнє лідерство вимірюється не лише кількістю людей, які йдуть за тобою, а кількістю людей, які після зустрічі з тобою повірили у власну силу.

Наприкінці хотілося залишити одну важливу думку: не потрібно чекати моменту, коли станеш “ідеальною”, щоб почати діяти. Світ змінюють не ідеальні люди. Світ змінюють люди, які працюють над цим.

Тренерками цього навчання стали наставниці проєкту ООН Жінки з політичного лідерства Ольга Лаппо та Александра Вовченко.

She Leads Ukraine — багаторічна програма ООН Жінки в Україні, в рамках якої жінки отримують підтримку у вигляді навичок, знань, кращих практик і менторства для активної участі в політичному житті. У 2025 р., в рамках програми було проведено 29 тренінгів з політичної участі для понад 600 жінок з усіх областей України, відбувся форум She Leads Ukraine у Києві для 150 жінок-лідерок, представниць громадянського суспільства, політиків та міжнародних партнерів для обговорення майбутнього політичної участі жінок в Україні.

**Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена
Президента України з безбар’єрності**

Хантавірусні інфекції: що це і як уберегтися

Хантавірусні інфекції — група зоонозних (переносяться тваринами й передаються людині) вірусних інфекцій, які спричиняють хантавіруси. Патогенні для людини хантавіруси викликають два основні типи захворювань — геморагічну гарячку з нирковим синдромом і хантавірусний легеневий синдром.

Як передається хантавірус. Від людини до людини хантавірус не передається. Натомість інфікуватися хантавірусом людина може, вдихнувши пил або дрібні частинки, які містять вірус. Такі частинки утворюються з сечі, фекалій чи слини інфікованих диких гризунів — наприклад, мишей чи полівок.

Інші можливі способи зараження:

- через шкіру або слизові оболонки, якщо вона пошкоджена і була в контакті з гризунами або предметами, забрудненими їхніми виділеннями;

- через їжу, якщо вона була забруднена вірусом (аліментарний шлях).

Найнебезпечніші періоди для інфікування людей від гризунів — пізня весна, літо та осінь, коли люди активніше контактують з природою.

Симптоми інфікування ханта вірусом. Інфекції, спричинені хантавірусами, можуть викликати:

- лихоманку, головний біль, нудоту;
- біль у попереку, порушення сечовиділення;
- у тяжких випадках — кровотечі та ниркову недостатність.

Чим небезпечні хантавірусні інфекції. Як уже згадувалося, хантавіруси можуть спричиняти дві серйозні хвороби в людини: геморагічну гарячку з нирковим синдромом та хантавірусний легеневий синдром. Обидві ці хвороби мають важкий перебіг і потребують негайної медичної допомоги.

Геморагічна гарячка з нирковим синдромом (ГГНС) починається з різкого підвищення температури, значної слабкості, болю в м’язах, головного болю, а згодом — порушення роботи нирок. Можливий геморагічний синдром (носові кровотечі, крововиливи у склеру, висипи на шкірі через пошкоджені капіляри). У важких випадках настає го-

стра ниркова недостатність. Людина може потрапити в реанімацію і потребувати гемодіалізу.

Хантавірусний легеневий синдром (ХЛС) починається як застуда або грип: з гарячки, кашлю, болю в тілі. Але за кілька днів стан різко погіршується — з’являється задишка, набряки легень, дихальна недостатність. Без своєчасного лікування хвороба може призвести до смерті. Різновиди хантавірусів, які призводять до цієї хвороби, реєструються в країнах західної півкулі.

Як уберегтися від хантавірусу

- Уникайте контакту з гризунами та їхніми виділеннями.
- Не чіпайте тварин, їхніх гнізд чи екскрементів.
- Не здійснюйте пил у старих або закинутих приміщеннях. Він може містити вірус. Ступайте обережно. Замість підмітання прибирайте вологим способом.
- Зберігайте їжу у герметичних контейнерах. Так до них не дістануться гризуни.
- Уникайте ночівлі просто неба в лісах чи місцях, де можуть бути заражені гризуни.
- На природі використовуйте намет із захисною сіткою та дотримуйтеся гігієни рук і продуктів.
- Дезінфікуйте поверхні в приміщеннях, де бачили гризунів.
- Використовуйте спиртовмісні або інші ефективні антисептики для обробки підлоги, столів та інших місць, де могли бути виділення тварин.

Що робити, якщо є симптоми хантавірусної інфекції. Якщо після походу в ліс чи прибирання старого горища з’явилася лихоманка, біль у м’язах і попереку — зверніться до сімейного лікаря і повідомте про можливий контакт з гризунами.

Центр громадського здоров’я

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН (21.03-20.04). Тиждень приносить вам відчуття руху і внутрішнього оновлення. Багато розмов починають впливати на вас сильніше, ніж зазвичай: випадкові слова, зустрічі або новини можуть різко змінити ваші плани і погляди. Виникає бажання вийти за межі звичного ритму, спробувати щось нове, поїхати туди, де ви ще не були, або почати спілкування, яке раніше здавалося неможливим.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Для вас цей період пов'язаний із переоцінкою стосунків і життєвих цінностей. Приходить розуміння, що звичний лад уже не дає того відчуття впевненості, що було раніше. Деякі люди починають поводитися інакше, а обставини підштовхують до нових рішень і поглядів на майбутнє. У коханні спершу все розвивається швидко та яскраво: інтерес спалахує миттєво, а симпатія вимагає продовження.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Це один із найважливіших періодів місяця. Сонце входить у ваш знак і вмикає архетип Вісника — людини, яка з'єднує людей, ідеї та події. З'являються нові знайомства, пропозиції, неочікувані розмови й ситуації, які швидко відчиняють перед вами нові двері. Наявні стосунки переходять у глибшу фазу, і багато хто зрозуміє, що поруч є людина, якій можна довіряти свої переживання й думки.

РАК (22.06-23.07). Вам може захотітися різко змінити плани або спробувати абсолютно новий формат життя і спілкування. У романтичній сфері спочатку буде багато легкості та спілкування, але потім з'являється потяг до глибших почуттів. Старі спогади, розмови про минуле або несподівані зізнання можуть зіграти важливу роль. Сильний вплив матимуть слова — іноді одна фраза змінює ставлення до людини повністю.

ЛЕВ (24.07-23.08). Для вас цей період пов'язаний з оновленням поглядів і несподіваними подіями. З'являються нові люди, які дарують яскраві емоції. Старі почуття можуть нагадати про себе. Після бурхливих подій першої частини тижня приходить бажання сповільнитися і побути з тими, хто справді важливий. Багато Левів відчує, що стосунки переходять на інший рівень і вимагають більш душевної участі.

ДІВА (24.08-23.09). Тиждень може здатися занадто насиченим інформацією та емоціями. Деякі плани можуть різко змінитися. У стосунках спочатку переважають азарт і бажання яскравих емоцій, але ближче до кінця періоду ви починаєте шукати не лише пристрасть, а й емоційне розуміння. Важливі розмови допомагають краще зрозуміти партнера і побачити приховані причини того, що відбувається між вами.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). Події починають розвиватися швидше, ніж ви очікували, і це вимагає гнучкості. Деякі розмови або новини здатні повністю змінити вашу думку про людину або ситуацію. У коханні багато що залежить від спілкування. Недосказаність здатна спричинити напруження, тому важливо говорити прямо. До кінця тижня з'являється більше спокою, прогулянок і душевних розмов без поспіху.

СКОРПІОН (24.10-22.11). Період приносить вам натхнення і бажання бути серед людей. Відкривається більше можливостей для знайомств, спілкування і відновлення стосунків. Люди тягнуться до вас, а розмови швидко переходять з поверхневих на більш особисті та значущі. Особливо важливими стають підтримка, увага і відчуття емоційного комфорту. Настає розуміння, хто справді посідає важливе місце у вашому житті.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Ці дні пов'язані з сильними емоційними процесами. Багато чого прихованого починає виходити на поверхню. Ви краще помічаєте мотиви інших людей і швидше розумієте, де правда, а де гра. Любовна сфера стає дуже насиченою. Спочатку стосунки можуть розвиватися стрімко й емоційно, але до кінця тижня з'являється глибока прихильність і справжня довіра.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). Життя підштовхує вас вийти за межі звичного: змінити плани, вирушити в поїздку, познайомитися з новими людьми або погодитися на пропозицію, яка раніше здавалася надто ризикованою. Ви починаєте уважніше ставитися до слів і вчинків близьких людей, помічаючи те, що раніше проходило повз увагу. Деякі розмови виявляться доленосними й надовго змінять ваше сприйняття людини поруч.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Період приносить багато руху і несподіваних подій. Змінюється ваш погляд на стосунки і повсякденне життя. Виникає розуміння, що деякі схеми більше не працюють, а колишній ритм потребує оновлення. Це час несподіваних розмов, нових ідей і рішень. У коханні спершу багато що будується на цікавості та спілкуванні, але потім на перший план виходить емоційна близькість.

РИБИ (20.02-20.03). На думку спадують несподівані ідеї, а події підштовхують різко міняти плани або звичний спосіб життя. У стосунках багато чого розвивається швидко й непередбачувано. Можливі раптові знайомства, несподівані зізнання або рішення, які раніше здавалися неможливими. Багато подій сприймаються глибше, ніж зазвичай, а випадкові зустрічі можуть залишати сильний слід усередині.

**Газета
«Сила духу»**

Ідентифікатор медіа: R30-05272
Засновники: ПОО ВО COIY, ВО COIY
Видається за підтримки ВО COIY

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел/факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
поділяє точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.
Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664

Віддруковано:

м. Вінниця,
вул. Гетьмана Мазепи, 12-б.
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98.

Підписано до друку: 18.05.2026 р.

Тираж: 4570 шт.

Замовлення: № 26 13 20